

1.7.2019

Kauniit ja kestävät
keraamiset pihatilet

Keraamisilla pihatiilillä kaunis ja kestävä puutarha

Wienerbergerin keraamiset Penter-pihatiilet on poltettu yli 1000 °C lämpötilassa luonnon raaka-aineista eli savesta ja hiekasta. Pihatiilien värit ovat peräisin luonnosta tarjoten siten kauniin ja harmonisen sävy maailman puutarhaan.

Pihatiilien valikoimasta löytyy ratkaisu niin idylliseen maalaispihaan kuin moderniin kaupunkimaisemaan. Saatavilla on antiikkisen rouheita, ulkomuodoltaan jo valmiiksi patinoituneita pihatiiliä, joissa pintamuotoilussa ja väreissä on luontaista vaihtelevuutta. Toista tyyliä edustavat suorareunaiset, pinnaltaan sileämmät ja väreiltään syvämmät pihatiilet.

Pihatiilillä voit luoda ympäristöä elävöittävää, aitoa tunnelmaa. Erityisesti kohteissa, joissa on tiiliverhoiltu julkisivu, keraaminen pihatiili jatkaa kauniilla tavalla tiili-ilmettä seinärakenteesta ulkopintoihin. Rakennukset, pihat ja aukiot muodostavat siten yhtenäisen, harmonisen kokonaisuuden.

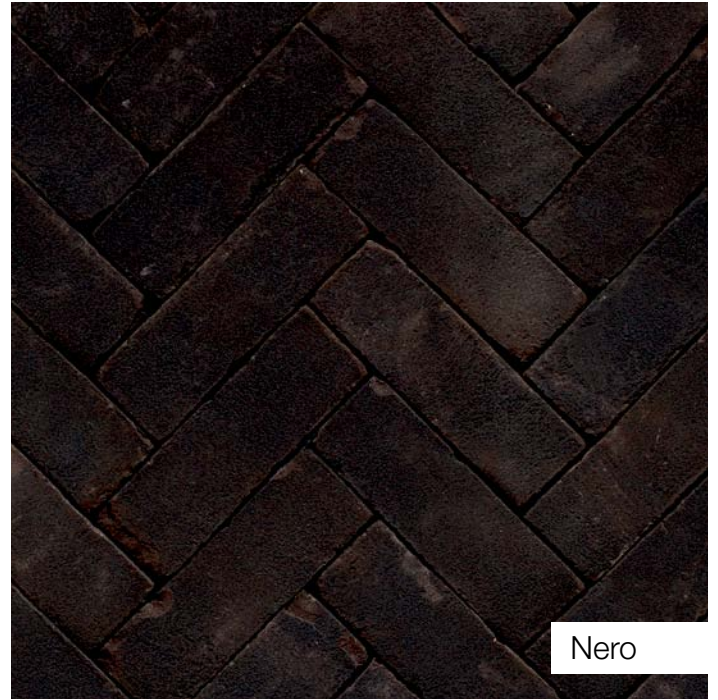
Kaikki poltetut pihatiilet ovat korkealaatuisia ja kestäviä. Ne eivät haalistu vaan pitävät hyvin värinsä. Niiden pinta on helppo puhdistaa ja ne sietävät vaativiakin sää- ja ympäristöolosuhteita vuosikymmeniä patinoituen ajan mittaan kauniisti. Puhtaina luonnontuotteina pihatiilet ovat tarvittaessa myös helposti kierrätettävissä.

Piharatkaisun ilmettä voi myös elävöittää yhdistelemällä useita pihatiilivärejä ja eri ladontakuvioita. Keraamisten pihatiilien, kuten muidenkin päällystekivien asennuksessa, noudatetaan samoja työmenetelmiä. Hyvällä ja huolellisella pohjustustyöllä on oleellinen merkitys kauniin ja kestävästi puutarha-alueen aikaansaamiseksi.

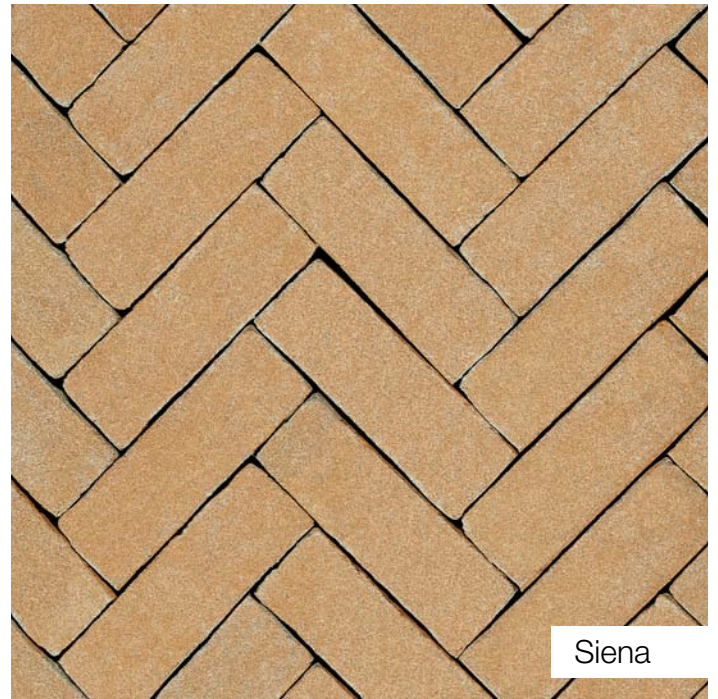
Basalt

Nero

Padova

Siena

Tiiliväri	Tunnus	Koko mm	Paino kg	Menekki / m ²	Lavakoko	Saatavuus
Basalt	DF	200x64x85	2,3	58	600	T
	WF	200x48x85	1,7	58	800	T
Nero	DF	200x64x85	2,3	58	600	T
	WF	200x48x85	1,7	58	800	T
Padova	DF	200x64x85	2,3	58	600	T
	WF	200x48x85	1,7	58	800	T
Siena	DF	200x64x85	2,3	58	600	T
	WF	200x48x85	1,7	58	800	T

Menekki laskettu tiili-
leveydelle 85 mm.
T = Tilaustuote, varmista
tiilen toimitusaika myynti-
palvelusta.

Painoteknisistä syistä johtuen kuvien värit saattavat poiketa jonkin verran todellisuudesta.

Pihatiili viimeistelee kortteli-ilmeen

Tampereella Frenckeliin sisäpiha kaipasi muutosta. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaasta korttelista muotoitui viihtyisä ja ilmeeltään ympäröiviä rakennuksia kuunnioittava tapahtuma-alue ja kohtaamispaikka.

Tampereen keskustan tehdasmiljöössä sijaitsee 1800-luvun puolessavälissä ja osin 1900-luvun alussa rakennettu entinen Frenckellin paperitehdas ja konttori. Kulttuurihistoriallisesti merkittävään korttelin sisäpiha päätettiin uudistaa arvoansa vastaavaksi vuoden 2015 syksyllä.

– Suojaisan pihan hyötykäyttö on koko ajan lisääntynyt erilaisen yleisötapahtumien myötä. Kortteliä hallinnoivalta isännöitsijältä tulikin lopulta toimeksianto sisäpihan ilmeen ja käytettävyyden parantamiseksi, kertoo Tampereen kaupungin Tilakeskuksen rakennuttaja-insinööri **Mikko Airosto**.

Piha-alueen suunnittelun lähdettyä liikkeelle alettiin pohtia myös alueen laajempaakin kehittämistä.

– Frenckellin korttelin sorapintaisella sisäpiha-alueella ei aikaisemmin ollut lainkaan ns. oleskelualueita, vaan se toimi pääasiassa pysäköintialueena. Nyt uudistuksen jälkeen alueelle saavat huoltoajoneuvojen lisäksi ajaa ainoastaan jakeluautot, kertoo pihan suunnittelusta vastannut erikoisuunnittelija **Milja Nuutila** Tampereen Infran Suunnittelu-palvelut yksiköstä.

Ympäristö ratkaisi - tiili oli oikea valinta

Tilakeskuksen tilaama perusparannus piti aluksi olla vain ehostus, mutta paikka ansaitsi kuitenkin hieman paremman korjauksen. Kohteen toteutus toimisi samalla esimerkkinä myös muille vastaaville korttelipihoille. Koska kortteli henkii vanhaa tiiliperinnettä, oli Nuutilan mielessä heti alusta alkaen käyttää tiiltä myös pihan pintamateriaalina.

– Betonikivetystäkin toki mietittiin, mutta koska rakennusvalvonnankin mielestä keraaminen pihatiili sopisi alueen imagoon paremmin, oli päätös tiilen käytöstä helppo tehdä, toteaa Nuutila.

– Hinnaltaan maankatetiili oli tosin jonkin verran betonikiveä kalliimpi, mutta ympäristöön paremmin sopivana päädyttiin kuitenkin tiileen. Myös värin säilyvyys sekä luonnollisen kaunis ja patinoitunut pinta olivat tekijöitä, jotka painoivat vaakakupissa sopivaa päällystekiveä valittaessa. Punaista pihatiilialuetta reunustavat lisäksi harmaat graniittinoppakivikaistaleet. Pihan valmistuttua voitiin vain todeta, että pihatiili istuu hyvin ympäristöönsä. Nuutila kertoo, että lopputuloksesta on saatu myös käyttäjiltä positiivista palautetta.

Tiilipiha kestää myös ajoneuvoliikennettä

Ennen Frenckellin pihan päällystemateriaalin valintaa herätti keskustelua myös se, miten tiili maankatteena kestäisi ajoneuvokuormitusta. Ainakaan Frenckellissä kuormituskestävyys ei ole Nuutilan mielestä ollut mikään ongelma.

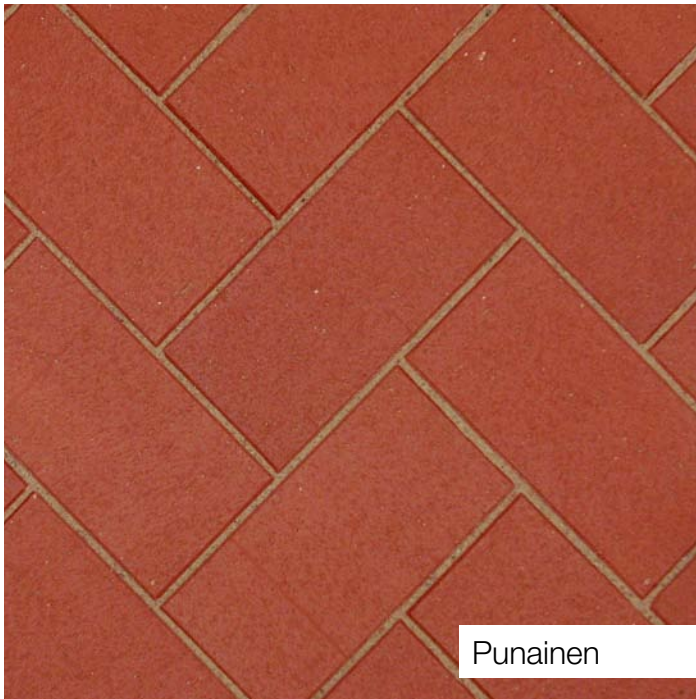
Ravintolatoimintaa palvelevat jakeluautot käyvät alueella lähes päivittäin, minkä lisäksi sisäpihalla järjestettäviä tilaisuuksia varten tarvittavia rakennelmia rakennettaessa on alueella vierailut myös raskaampaa kalustoa. Myös hyvällä pohjatyöllä on olennainen merkitys pinnoitteen kestävyuteen.

Talvikunnossapito ei myöskään ongelma

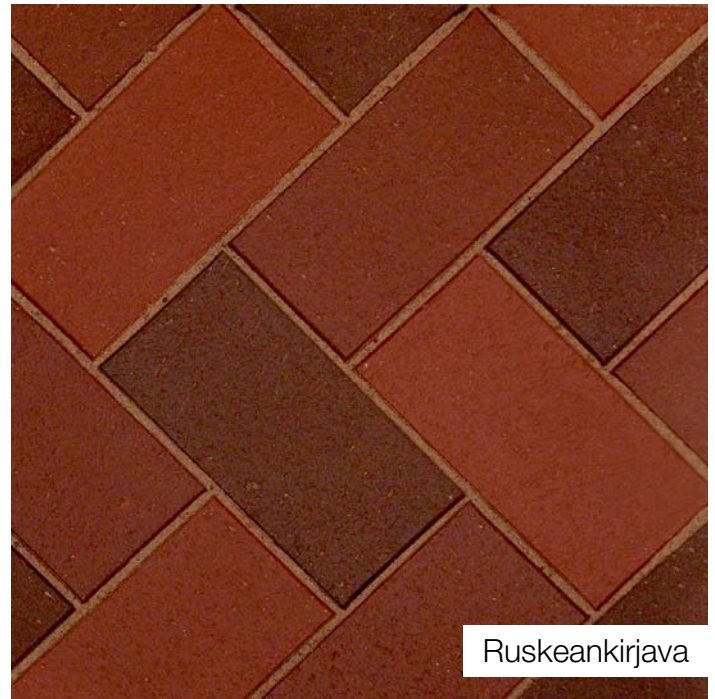
Frenckellin sisäpihaa on hoidettu talvisin aivan kuten muitakin vastaavanlaisia alueita, eikä tiilen pinta ole siitä millään tavalla kärsinyt. Pihaa aurattiin koneellisesti ja hiekoitettiin aivan normaalilla tavalla.

– Kyllä materiaalin kuin materiaalin saa rikottua, jos ei yhtään välitetä, miten esimerkiksi lumenluonti tulisi tehdä, toteaa Nuutila.

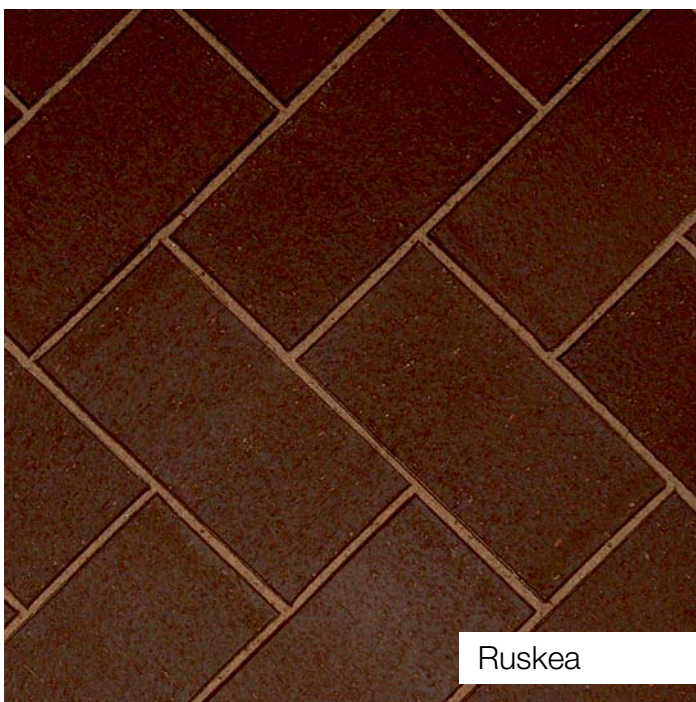
– Jos lumet luodaan auranpiikit pintaa raapien, on aivan sama mistä materiaalista pinta on tehty. Oikealla tavalla huollettuna maankatetiilillä on varmasti yhtä pitkä elinkaari kuin noilla 100 vuotta vanhoilla pihaa ympäröivillä tiiliseinilläkin. Toisaalta tiilen hyviin ominaisuuksiin kuuluu myös se, että se patinoituu vanhetessaan ja kuluessaan kauniimmin, kuin moni sen kilpailija.

Punainen

Ruskeankirjava

Ruskea

Grafiitti

Tiiliväri	Tunnus	Koko mm	Paino kg	Menekki / m ²	Lavakoko	Saatavuus
Punainen	Aseri	200x100x52	2,4	48	438	T
Ruskeankirjava	Aseri	200x100x52	2,4	48	438	T
Ruskea	Aseri	200x100x52	2,4	48	438	T
Grafiitti	Aseri	200x100x52	2,3	48	468	T

Menekki laskettu tiili-
leveydelle 100 mm.
T = Tilaustuote, varmista
tiilen toimitusaika myynti-
palvelusta.

Painoteknisistä syistä johtuen kuvien värit saattavat poiketa jonkin verran todellisuudesta.

Tallinnassa sijaitseva Baltian rautatieaseman tori "Balti jaama turg" on uudistettu tyylikkäästi. Maankateratkaisuna Wienerbergerin keraamiset pihatiilet.

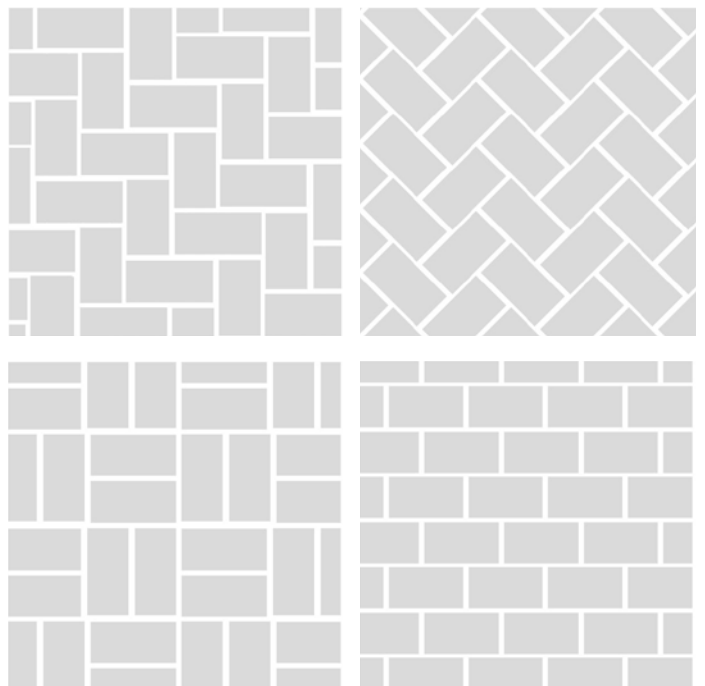
Ladontakuviolla persoonallista ilmettä

Pihakiveyksen ilmeeseen ja siten koko piha- ja alueratkaisun ulkoasuun voi vaikuttaa monella eri tavalla. Pihatiilien eri värien yhdistely sekä ladontakuvion valinta antavat mahdollisuuksia persoonallisiin toteutuksiin. Suunnitteluvaiheeseen ja eri toteutusvaihtoehtojen pohdintaan kannattaa panostaa. Lopputulos varmasti palkitsee.

Luonnonläheistä väriharmoniaa

Erivärisiä tiiliä voidaan käyttää piha- ja aluerakentamisessa korostamaan tai rajaamaan toimintoja. Esimerkiksi kulkureitit ja oleskelualueet voidaan toteuttaa omilla tiiliväreillään, jolloin kokonaisuudesta saadaan mielenkiintoinen ja elävä.

Pihatiilien värit tulevat luonnosta ja ovat siten soviteltavissa hyvin yhteen. Eri värejä voi myös keskenään sekoittaa, jolloin saadaan aikaiseksi vaihtelevan kirjavia pintoja.

Orion

Astra

Lotis

Ares

Tiiliväri	Tunnus	Koko mm	Paino kg	Menekki / m ²	Lavakoko	Saatavuus
Orion	KTF65	150x150x65	3,6	45	200	T
Astra	KTF65	150x150x65	3,6	45	200	T
Lotis	KTF65	150x150x65	3,6	45	200	T
Ares	KTF65	150x150x65	3,6	45	200	T

Menekki laskettu tiili-
leveydelle 150 mm.
T = Tilaustuote, varmista
tiilen toimitusaika myynti-
palvelusta.

Painoteknisistä syistä johtuen kuvien värit saattavat poiketa jonkin verran todellisuudesta.

Pihatiilien asennusohje

Valmistelevat työt

1. Rakennekerrokset tulee tehdä pohjarakennesuunnitelmien tai kunnallisten töiden yleisten töiden ohjeiden ja määräysten KT02 mukaisesti.
2. Kantavan rakennekerroksen päälle tulevan asennushiekan tulee olla 30 – 50 mm.
3. Ladontajärjestys sekä aloituslinja tulee suunnitella huolellisesti, jotta päästään suunniteltuun lopputulokseen. Myös asennustarvikkeiden saaminen työpisteeseen tulee huomioida suunnittelussa.
4. Pihatiilien ladonta tulisi suunnitella siten, että reunakivilinjaan liittyessä vältetään turhilta pihatiilien leikkaamisilta.

Asennus

1. Pihatiilet asennetaan kivituhkan (ϕ 0–6 mm) tai asennushiekan (ϕ 0–8 mm) varaan.
2. Asennushiekka levitetään työalueelle riittävällä paksuudella tiivistysvara huomioiden. Hiekka tasataan oikolaudalla tai linjaarilla. Asennushiekka tiivistetään tärylevyllä.
3. Pihatiilet asennetaan valmiin kiveyksen päältä. Kiveyksen saumojen suoruutta seurataan linjalankojen avulla. Kivetyt tiivistetään esim. kuminuijan avulla.
4. Pihatiilet tulisi asentaa niin, että tiilen väliin jätetään 2–3 mm sauma.
5. Saumojen suoruus tulee tarkistaa ja oikaista, kun riittävä alue on saatu valmiiksi.
6. Kun kenttä on saatu täysien pihatiilien osalta valmiiksi, leikataan reunapalat ja asennetaan paikoilleen.

Viimeistely

1. Kun ladottu pihatiilikenttä on valmis, suoritetaan saumaus. Kivetyksen tulee olla puhdas ja kuiva ennen saumauksen aloittamista.
2. Saumauksessa käytetään ϕ 0–6 mm kuivaa hiekkaa, joka harjataan saumoihin.
3. Mikäli saumaus halutaan tehdä laastisaumoin, käytetään saumauksessa esim. S30 sementtilaastia.
4. Ennen laastilla saamaamista suositellaan tehtäväksi mallisaumaus hyvän lopputuloksen varmistamiseksi.

Kodikas ja kestävä piha Kruunuvuorenrantaan

Viidestä kerrostalosta koostuvan asuinkorttelin sydämeen valmistui asukkaiden tarpeet huomioiva viihtyisä korttelipiha. Kodikas lopputulos luotiin tarkkaan harkitulla, mutta runsaalla kasvillisuudella, sekä vaaleankeltaisella patinoituneella pihatiilellä.

Helsingin Kruunuvuorenrannan uudelle asuinalueelle sijoittuva As Oy Lorenzinpuisto rajautuu kalliorinteeseen, mikä toi haasteita suunnitteluun. Lisäksi toteutuksessa oli huomioitava, että merkittävä osa piha-alueesta sijoittuu autokannen päälle. Asuinkorttelin piharatkaisujen suunnitteluhaasteeseen tarttuivat **Gretel Hemgård** ja **Tiina Taipale** Maisemasuunnittelu Hemgårdista.

– Ympäristösuunnittelun lähtökohtana oli luoda kaikkien asukkaiden näkökulmasta toimiva ja viihtyisä piha, niin käytettävyydeltään kuin leikkipaikkojen sijoittelunkin suhteen, riippumatta asunnon sijainnista. Pihan tuli olla myös sellainen, että se houkuttelisi viettämään aikaa ulkona ja toisaalta loisi myös asunnoista ulospäin katsottuna maisemallisesti kauniin näkymän, kertoivat Hemgård ja Taipale.

Materiaalivalinnoissa painottui laatu ja luonnekuus

Pihan päällystemateriaaleiksi oli Helsingin kaupungin taholta ehdotettu luonnonkiveä. Suunnittelijoiden mielestä aito keraaminen pihatiili sopi tiilitalojen sydämeen kuitenkin luonnonkiveä paremmin.

– Pihatiili ei ole esteettisesti niin kova, kuin luonnonkivi tai betoni. Tiili tuo pihaan myös kodikkuutta ja sillä saadaan alueelle lämmin tunnelma, painottaa Hemgård.

– Luonnonkivipintaisena pihasta tulisi helposti julkisen tilan oloinen. Lisäksi aito pihatiili on luonnonkiveä selvästi halvempi ratkaisu. Kaupungille pihatiilen käyttö luonnonkiven sijasta oli oikein hyvä vaihtoehto, sillä tiiltä materiaalina arvostetaan.

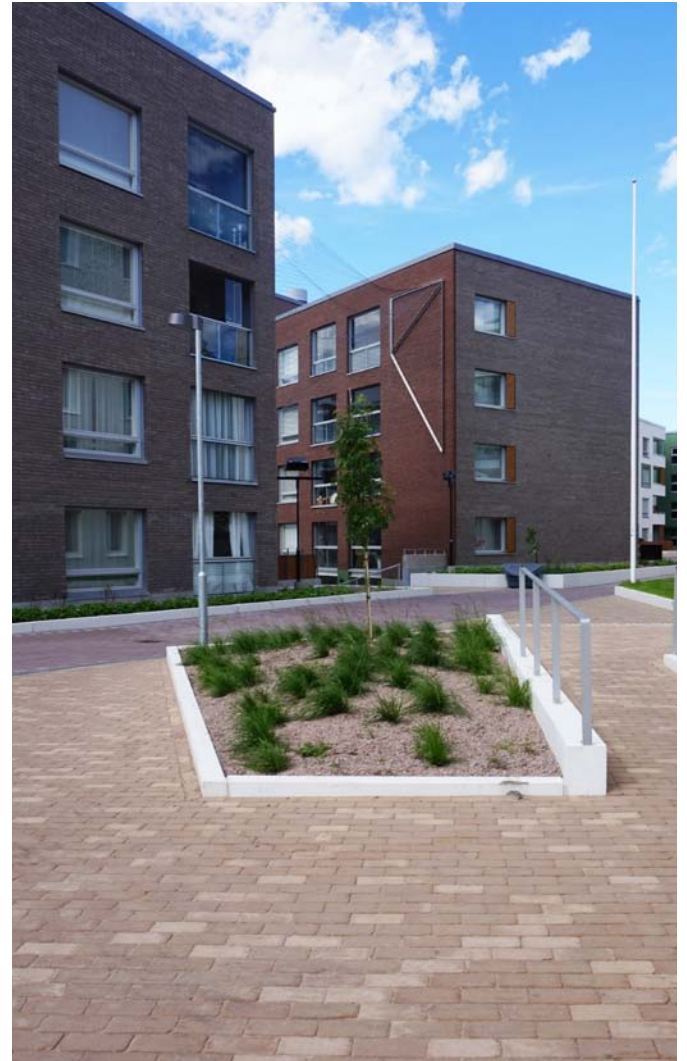
Pihapäällysteiden värytystä mietittiin yhdessä korttelin pääsuunnittelijoiden, Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunulan ja Playa Arkkitehtien kanssa. Väryvaihtoehdoksi mietittiin sekä harmaata että kellertävää pihatiiltä, joista Wienerbergerin malliston vaaleankeltaisen Siena-pihatiili lopulta valittiin. Reunoiltaan hieman pyörästynyt antiikkisen oloinen pihatiili reunustaa pihan kummallakin sivulla rakennuksia, kun taas pelastustiet toteutettiin ruskehtavalla betonisauvakivellä. Näin saatiin pihaan myös hieman vaihtelevuutta.

Nykyisin pihoihin panostetaan

Ennen pihat suunniteltiin vain tarkoituksen mukaisesti, eli niissä oli vain hiekkalaatikko, keinut, yhtä lajia kasveja, sekä tietysti pysäköintialue, eikä muuta. Nykyisin pihoihin satsataan enemmän, mitä on vauhdittanut myös kokemukset muista Pohjoismaista, jossa pihasuunnitteluun on panostettu jo paljon aikaisemmin kuin Suomessa.

On alettu ymmärtää, että piha on osa rakennettua ympäristöä ja käytikortti alueelle, millä on vaikutusta myös asuntojen arvoon. Turvallisuusasiat ja valaistus ovat niin ikään oleellinen osa tämän päivän pihasuunnittelua.

Kaiken kaikkiaan pihan tulisi olla sellainen, että tuntuu hyvältä saapua kotiin. Juuri tällainen tunne tulee esimerkiksi tästä Kruunuvuoressa sijaitsevasta pihasta, josta suunnittelijat ovat saaneet myös asukkailta runsaasti positiivista palautetta.

As Oy Lorenzonpuiston korttelipiha on päällystetty Wienerbergerin keraamisella Siena-pihatiilellä.

Yhteystiedot

TUOTETIEDUSTELUT

Wienerbergerin aluemyyntipäälliköt
p. 0207 489 200

Katso tarkemmat yhteystiedot
www.wienerberger.fi/myynti

TILAUSKESKUS

p. 0207 489 211
e-mail: tilaukset@wienerberger.com
fax 0207 489 202 Korian tiilitehdas

TOIMITTAVA TEHDAS

Korian tiilitehdas
Tiilitehtaantie 60, 45610 KORJA
p. 0207 489 209

ISO 9001
ISO 14001

Wienerberger Oy Ab:n tiilet ovat CE-merkittyjä. Wienerberger Oy:llä on ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä sekä ISO 9001 -standardin mukainen laatujärjestelmä. Ulkopuolisenä laaduntarkastajana toimii Inspecta-Sertifiointi Oy.